

Atalanta

Centrumontwikkeling dierenpark-theater Emmen

kwartaalrapportage 2010-2

versie 14-9-2010

Vastgesteld door burgemeester en wethouders 14 september 2010

<i>Inhoudsopgave</i>	<i>Pagina</i>
1 Inleiding	3
2 Uitvoering productactiviteiten	4
3 Projectbeheersing	7
3.1 Scope	7
3.2 Projectorganisatie	7
3.3 Planning	7
3.4 Financiën	9
3.5 Risicomanagement	16

informatie:
projectbureau Atalanta
dienst beleid gemeente emmen
projectsecr: 0591-689039
s.dewijk@emmen.nl

1 INLEIDING

Na het raadsbesluit van 18 december 2008 is de volgende fase van het project Atalanta ingegaan, de voorbereidingsfase. De voorbereidingsfase staat in het teken van de transformatie van planvorming naar de realisatiefase, die werkendeweg voor de diverse uitvoeringsprojecten binnen Atalanta wordt bereikt. De transformatie naar de realisatiefase zal in de loop van 2010 voor een aantal projectdelen voltooid worden. De aanbesteding van de Hondsrugwegtunnel en het Theater / Wereld v.d. Ontmoeting worden concreet voorbereid. Voor deze deelprojecten zijn afzonderlijke projectleiders aangetrokken en specifieke voorbereidingskredieten verleend.

In het Plan van Aanpak voorbereidingsfase 2010, vastgesteld door B&W op 23 maart 2010, wordt beschreven hoe de opgaven in de voorbereidingsfase worden opgepakt en welke producten (resultaten) worden nagestreefd. De voortgang en de bijstellingen op dit Plan van Aanpak, inclusief het risicomanagement, worden vastgesteld door middel van de kwartaalrapportages.

Het voorliggende document is de rapportage over het 2^e kwartaal 2010.

In hoofdstuk 2 van deze rapportage worden de significante projectactiviteiten uit het betreffende kwartaal beschreven. Dit gebeurt op productgroepniveau, gebaseerd op het overzicht in het Plan van Aanpak 2010. In hoofdstuk 3 worden de procesaspecten besproken, waarbij de voortgang en de afwijkingen wordt gemeten eveneens op basis van het Plan van Aanpak 2010.

2 UITVOERING PRODUCTEN

In het Plan van Aanpak voorbereidingsfase 2010 is een overzicht gegeven van op te leveren producten, geclusterd in productgroepen. In dit hoofdstuk worden significante in het tweede kwartaal 2010 gerealiseerde producten per productgroep benoemd. Tevens is hiervoor een vooruitblik gegeven m.b.t. in het volgende kwartaal te realiseren producten.

Producten Atalanta voorbereidingsfase: stand van zaken 2^e kwartaal 2010

Projectonderdeel	Productgroep	Opgeleverd 2 ^e kwartaal 2010	Te realiseren in 3 ^e kwartaal 2010
Projectbureau Atalanta			
Algemene Proces- en voorbereiding			
Ruimte / procedures	MER	- Vaststelling MER door raad d.d. 24-06-2010	
	Bestemmingsplan Centrum-West	-	- Ontwerpbestemmingsplan Centrum-West (concept ontwerpbestemmingsplan vastgesteld 15-12-2009)
	Bestemmingsplan De Verbinding	- Concept ontwerpbestemmingsplan De Verbinding, vooroverleg gepleegd en inspraak gehouden	
	Vergunningen Atalanta	- Actualisatie vergunningenmanagement (doorlopend).	
	Ontwerfase locatie Hoofdstraat	- Grounds for Change conferentie	- boekje: Grounds for Change
INFRA	De Verbinding: Plein	- Afstemmingsoverleg centrum projecten opgestart	- Kwartaal tekeningen bouwfase
		- Eerste versie omgevingsvisie projecten langs de Hondsrugweg	- Omgevingsvisie - Logistieke beschrijving overige infrastructuur
Financieel-juridisch	Financiën > Financieel beleid en beheer	- Aanvullende bevoorschotting op verplaatsingsvergoeding voor 2010 t.b.v. financiering DPE Next van € 1.200.000 (Collegebesluit 29 juni 2010).	- Geactualiseerd FMP Atalanta
	Subsidies (2009)	- Subsidie-aanvraag Mooi Nederland 2 ^e tender (Sporen verankeren)	
		- Toekenning € 8,5 mln subsidie ministerie van VROM (MIRT) in verplaatsingskosten DPE	-
		- Businesscase Hoofdstraatlocatie versie 1.0.	-
		- VROM workshop optimalisatie	- Businesscase 2.0 in kader van de MIRT verkenning
		- Toekenning EFRO-subsidie "De Economie v/d Verbinding" van bijna € 13,7 miljoen.	

Projectonderdeel	Productgroep	Opgeleverd 2° kwartaal 2010	Te realiseren in 3° kwartaal 2010
	Juridisch / fiscaal	Samenwerkingsovereenkomst provincie-gemeente waarin afspraken zijn vastgesteld over € 40 miljoen bijdrage voor bereikbaarheid (€ 10 mln RSP-rijksmiddelen en € 30 mln RSP provinciale middelen), € 40 miljoen RSP-plus bijdragen en € 10 miljoen regionale rijks-REP-middelen.	- Toets businesscase Dierenpark Emmen.
Cultuur			
DEIK	DEIK Atalanta	- Haalbaarheidsonderzoek Energie (3 stuks), nl.: Energie uit restwarmte, uit Geothermie en uit drinkwater. - PVE Duurzaamheid - PVE Economie	- Pve Duurzaamheid en Innovatie Atalanta. - Pve Economie en innovatie Atalanta. - Visiedocument Community of Practice.
Communicatie/Lobby	Communicatie	- Communicatie rondom marktconsultatie aanbesteding tunnel; - Communicatie rondom voortgang architectenselectie; - Communicatie rondom overbruggingsvraag Dierenpark Emmen - Diverse presentaties in- en extern; - Nieuwsbrief Atalanta	- Communicatieparagraaf tunnel. - Nieuwsbrief Atalanta
	Lobby	- Diverse ontvangsten waaronder ministerie EZ, SNN, vertegenwoordigers Brussel, bezoek minister Verburg (ikv verkiezingscampagne)	
Procesvoering	Projectmanagement	- Werkonferentie Atalanta met College van B&W (1-6-2010) - Kwartaalrapportage 1° kwartaal 2010 - Functieprofiel projectdirecteur realisatie	- Werkonferentie Atalanta met raad (8-9-2010) - Kwartaalrapportage 2° kwartaal 2010 - Voorbereiding selectietraject projectdirecteur realisatie
Projectbeheersing		- Reactie op advies raadsadviseur Atalanta Q1-2010 - Actualisatie risicomanagement (onderdeel kwartaalrapportage) - Risico-analyse sessie Q2 met projectbureau (22-06-2010)	- Doorontwikkeling projectbeheersysteem voor wat betreft de onderdelen planning en risicomanagement.
Overbrugging DPE		- Start "Kernteam Overbrugging" - Verzoek om bedrijfssteun DPE - Quick scan financiële positie DPE	- Advies inzake hulpvraag overbrugging DPE - Rapportage quickscan UNO

(Voorbereiding) Uitvoeringsprojecten		
De Verbinding: Parkeren		-
De Verbinding: Voorbereiding Tunnel	Procesmanagement aanbesteding tunnel	- Marktconsultatie. (bijeenkomst 23-04-2010)
Centrum-West / voorbereiding Theater / WvdO	Procesmanagement aanbesteding Theater	- Afhandeling bezwaarprocedure selectie architect. - Parkeerkelder Willinkplein (gereed 13-09-2010) - Inkoopplan - Start Europese aanbestedingsprocedure. (Concurrentiegericht Dialoog) - Hernieuwde selectieprocedure selectie architect n.a.v. uitspraak kort geding.

3 PROJECTBEHEERSING

3.1 Scope

- In het Plan van Aanpak Voorbereidingsfase 2010 zijn de projectopdracht en de projectomvang beschreven (projecten en initiatieven rondom de projectopdracht Atalanta)
- Scopewijzigingen / projectmutaties: Overbrugging DPE toegevoegd
- De verplaatsing van kabels en leidingen in relatie tot alle ontwikkelingen en projecten in het centrum langs de Hondsrugweg (binnen en buiten Atalanta) is ondergebracht in een afzonderlijk project (los van Atalanta) binnen de dienst Gebied.

3.2 Projectorganisatie

- De projectorganisatie is omschreven in het Plan van Aanpak Voorbereidingsfase 2010.
- Kwartaal 2:
Voorbereidingscommissie De Verbinding (gestart in eerste kwartaal 2010), nu onder voorzitterschap van wethouder Kuper. Overige leden zijn T. Sleeking, B. Arends (wethouders), F. Disch (directeur dienst Beleid), H. Hoefsloot (projectmanager Atalanta), P. Ottens, P. Rubaij Bouman (projectleiders Atalanta).
- Kernteam overbrugging DPE is gestart in juni 2010. Op basis van collegebesluit van 25 mei 2010 is een kernteam "Overbrugging DPE" gevormd die zich met het verzoek om bedrijfssteun van DPE en de daarmee samenhangende problematiek zal bezighouden. Leden zijn burgemeester, wethouders Kuper, Arends en Houwing; F. Disch (directeur dienst Beleid), D. van Alebeek (adviseur projectbeheersing Atalanta), J.T. Oosterhoff (jurist Concernstaf), S. Veenstra (fin. Concernstaf).

3.3 Planning

In het Plan van Aanpak Voorbereidingsfase Atalanta 2010 zijn een master/overallplanning en een werkplanning voor 2010 (per product) aangegeven. In de loop van 2010 zal de overkoepelende planning verder geactualiseerd en uitgewerkt worden.

Afwijkingen / aanpassingen t.o.v. **masterplanning**:

- 2.1.1 Voorbereiding Centrum-West, Theater/Wereld van de Ontmoeting drie maanden vertraging in voorbereiding gebouw Theater/Wereld van de Ontmoeting. Oorzaak is de bezwaarprocedure en rechterlijke uitspraak hierover.
- 4.1.1 Parkeerkelder Willinkplein: Door de strenge winter een vertraging van drie maanden opgelopen, nu gereed op 13-09-2010.

Ten aanzien van de lopende werkzaamheden is te constateren dat de oplevering van een aantal producten niet volgens (geactualiseerde) werkplanning heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal 2010. Voorgesteld wordt de wijzigingen in de werkplanning vast te stellen.

- Afwijkingen / aanpassingen t.o.v. (geactualiseerde) **werkplanning 2010** per product:

nr. pva	Product	reden verschuiving (waar niet genoemd naar derde kwartaal 2010)
1.2	Cultuur	
1.2.1.1.1	Toets cultureel aanbod	Definitieve businesscase DPE nog in ontwikkeling.
1.5	Financieel / Juridisch	
1.5.1.1.3	Toets businesscase DPE Next	Deze toetsing / uitvoering second opinion) verschuift naar het 4 ^e kwartaal 2010, omdat de definitieve businesscase DPE Next per 1 oktober 2010 gereed / beschikbaar zal zijn.
1.5.1.3.5	Overeenkomst verplaatsing DPE / aankoop locatie Hoofdstraat	Deze was gepland in het 2 ^e kwartaal 2010, maar wordt verschoven naar het 4 ^e kwartaal 2010, danwel het 1 ^e kwartaal 2011, in verband met onzekerheden m.b.t. DPE (overbrugging / businesscase). Een wederzijdse juridische toets op de conceptovereenkomst zal nog plaatsvinden.
1.6	Infrastructuur	
1.6.1.3.2	Stedenbouwkundig plan parkeervoorzieningen Atalanta	Wacht op vaststelling gemeentelijk parkeerbeleid, alsmede planontwikkeling bouwblok Willinkplein - Zuid.
1.7	Procedures / Ruimte	
1.7.1.2.2.1	De aanbesteding voor het archeologisch dertelijnsonderzoek start naar verwachting in het 3 ^e kwartaal 2010	Latere oplevering dan verwacht van rapportage tweedelijnsonderzoek. I.v.m. juridische onduidelijkheid over wie het onderzoek laat uitvoeren en wie de kosten van het 3 ^e lijns archeologisch onderzoek moet betalen is de einddatum vd aanbesteding verschoven naar 31-12-2010. De uitvoering van het 3 ^e lijns archeologisch onderzoek (gepland in periode 1 oktober 2010 tot 1 april 2011) verschuift hierdoor volledig naar 2011
1.7.1.2.6	Exploitatie-overeenkomst	In 3 ^e kwartaal wordt taxatie gronden uitgevoerd.
1.7.1.2.7	Beeldkwaliteitsplan randen DPE	Gereed 01-10-2010
1.7.1.2.9	Onherroepelijk Bestemmingsplan Centrum-West	Door vertraging exploitatie-overeenkomst einddatum naar 31-12-2010
1.7.1.5.10	Marktonderzoek Loc. Hoofdstraat	Door MIRT traject vertraging van startdatum 02-04-10 naar 01-10-10. Nieuwe datum gereed is 01-04-2011
1.9	Projectbeheersing	
1.9.1.1.5	Accounting Memo Atalanta	Gepland was in het 2 ^e kwartaal 2010 een accountingmemo Atalanta op te stellen en deze in overleg met de accountant van de gemeente Emmen vast te stellen. Vanwege diverse andere prioriteiten is de afronding van het accountingmemo Atalanta verschoven naar het 4 ^e kwartaal 2010.
2.1	Centrum-West – Theater / WvdO	
2.1.1.3.2	Opstellen pve theater/WvdO.	Zal 6 maanden opschuiven. Verwachte einddatum 31-12-2010
2.1.1.3.3	Opstellen pve duurzaamheid theater/WvdO.	Eveneens verwachte einddatum 31-12-2010
	Instellen gebruikers- / werkgroepen	M.b.t. PVE zullen deze data eveneens opschuiven
2.1.1.4.7	Gunning architect	Ca. 6 maanden vertraging door de bezwaarprocedure van een der niet geselecteerde architecten.
2.1.1.6.1-4	Selectie Adviseurs	Nieuw einddatum is 01-05-2011. Gevolg van bezwaar.
2.1.1.7.1	VO1	Vertraging n.a.v. bezwaar. Nieuwe einddatum 01-05-2011

3.4 Financiën

Projectbudget algemene proces en voorbereidingskosten Atalanta

Het projectbudget Atalanta 2009 voor de voorbereidingsfase van € 3.753.040 (€ 4.173.000 geraamde kosten en € 420.000 geraamde opbrengsten, subsidies en bijdragen) is bij de vaststelling van het Plan van Aanpak voorbereidingsfase Atalanta 2009 beschikbaar gesteld (raadsbesluit 28 mei 2009). Dit projectbudget bestaat uit € 1.050.000 te dekken uit gemeentelijke exploitatiebudget Atalanta en € 2.703.040 te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta, die te zijner tijd worden toegerekend aan de diverse uitvoeringsprojecten.

Het restantbudget van de te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2009, die te zijner tijd worden toegerekend aan de diverse uitvoeringsprojecten, bedroeg ultimo 2009 € 1.311.570 (als geen rekening wordt gehouden met de openstaande verplichtingen ultimo 2009). Het restantbudget 2009 van het projectbureau te dekken uit de gemeentelijke exploitatie bedroeg € 610.361 ultimo 2009. Dit restantbudget is via de gemeentelijke exploitatie, na affrek van enkele posten, ten gunste gebracht van de in 2009 ingestelde "Bestemmingsreserve Atalanta". In het projectbudget algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta is dit geld derhalve niet meer direct beschikbaar.

Bij de bepaling van het benodigd krediet voor algemene proces en voorbereidingskosten Atalanta 2010 (middels plan van aanpak Atalanta 2010) is rekening gehouden met het beschikbare restantkrediet 2009 van de te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2009 van € 1.311.570 ultimo 2009. Het plan van aanpak Atalanta 2010 en de aanvraag van het voorbereidingskrediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2010 werd door het college vastgesteld op 23 maart 2010. Middels Raadsbesluit van 29 april 2010 werd een aanvullend krediet verleend van € 3.738.430 (€ 5.050.000 minus € 1.311.570 restantkrediet 2009). Dit aanvullend projectbudget bestaat uit € 1.100.000 te dekken uit gemeentelijk exploitatiebudget Atalanta (€ 1.850.000 kosten en € 750.000 opbrengsten) en € 1.888.430 te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta, die te zijner tijd worden toegerekend aan de diverse uitvoeringsprojecten.

De voor 2010 geraamde kosten van kapitaalslasten voorbereidingskrediet december 2006 van € 40.000 en de geraamde financieringskosten Atalanta 2010 (rente boekwaarde per 01-01-2010) van € 90.000 maken geen onderdeel uit van het projectbureau-budget voor algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta. Hoewel deze wel zijn meegenomen in de kredietaanvraag voor 2010 worden deze rechtstreeks in de gemeentelijke exploitatie begudgetteerd en verantwoord.

Resumé:

Bedrag	Omschrijving
€ 3.753.040	Budget Atalanta 2009 voorbereidingsfase
€ 1.311.570-	Restant 2009 te activeren
€ 610.361-	Restant 2009 t.l.v. exploitatie
€ 1.831.109	Subtotaal
€ 5.050.000	Benodigd krediet
€ 750.000-	Verwachte inkomsten
€ 130.000-	Niet via projectbureau (exploitatie) (40.000 + 90.000)
€ 6.001.109	Totaal krediet tm 2010 algemene proces- en voorbereidingskosten

Van dit totale krediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta t/m 2010 (projectbureau Atalanta) van € 6.001.109 komt € 1.409.639 t.l.v. het gemeentelijk exploitatiebudget Atalanta 2009 en 2010 en zal € 4.591.470 als te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta worden toegerekend aan de diverse uitvoeringsprojecten.

Rapportage projectbudget algemene proces en voorbereidingskosten Atalanta t/m 2^e kwartaal 2010

Projectdeel	Productgroep	Krediet budget ná wijziging	Gemaakte kosten en opbrengsten		Restant krediet (zonder verplichtingen)	Openstaande verplichting	restant krediet (beschikbaar)	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
			2009	2010					
Atalanta Projectbureau 2009/2010									
	IMER	86.816	68.637	4.257	72.894	13.922	13.922	13.922	0
	Bestemmingsplan Centrum-West	1.478.323	211.828	84.753	296.581	1.181.742	1.176.811	21.812	1.155.000
	Bestemmingsplan De Verbinding	38.455	6.015	40.425	46.440	7.985-	7.985-	22.015	30.000-
	Vergunningen Atalanta	41.990	11.290	9.903	21.193	20.698-	4.165	4.165	0
	Ontwerfase locatie Hoofdstraat	165.748	47.148	23.853	71.001	94.748	76.198	76.198	0
	Theaterfunctie	113.560	-	-	-	113.560	56.780	56.780	0
	Gebouw theater WvdO tot voorbereidingskrediet	5.357	5.357	-	5.357	0	0	0	0
	Financiën > financieel beleid en beheer	20.746	496	-	496	20.250	20.250	40.650	20.400-
	Subsidies (2009)	186.852	46.702	16.260	62.962	123.890	112.223	112.223	0
	Juridisch / fiscaal	232.854	90.849	23.770	114.618	118.236	20.336	97.899	0
	Deelname gemeente in DPE	20.000	-	-	-	20.000	25.000	5.000-	0
	Tunnel	47.600	31.020	20.282	51.301	3.701-	3.701-	3.701-	0
	Verbinding	284.907	48.086	71.035	119.121	165.486	162.036	162.036	0
	Parkeren	37.500	-	3.462	3.462	34.038	34.038	34.038	0
	Overige aanpassingen bereikbaarheid	57.529	580	3.280	3.859	53.670	53.670	53.670	0
	Duurzame Economie, Kennis & Innovatie Atalanta	266.461	39.718	81.838	121.556	144.905	46.372	98.533	0
	Communicatie	814.366	234.939	76.150	311.089	503.277	11.667	491.610	0
	Lobby	107.277	32.277	24.004	56.281	50.996	46.330	46.330	1-
	Projectmanagement	85.503	23	7.839	7.862	77.641	77.641	77.641	0
	Administratie en registratie	186.418	37.178	41.011	78.189	88.229	88.229	128.229	40.000-
	Projectbureau	1.604.203	769.124	421.715	1.190.839	413.364	349.194	309.194	40.000
	Projectbeheersing	252.463	88.988	21.925	110.913	141.550	141.550	141.550	0
	Overbrugging DPE	-	-	-	-	-	-	259.500-	259.500-
	TOTAAL	6.114.528	1.770.255	975.760	2.746.015	3.368.513	3.141.171	2.239.291	901.879
	Onvoorzien (15%):	636.581	-	-	-	636.581	636.581	788.461	151.880-
	TOTAAL KOSTEN ATALANTA 2009/2010	6.751.109	1.770.255	975.760	2.746.015	4.005.094	3.777.752	3.027.752	750.000
	Opbrengsten Atalanta 2009/2010	750.000	-	-	-	750.000	-	-	750.000
	SALDO KOSTEN - OPBRENGSTEN ATALANTA 2009 /2010	6.001.109	1.770.255	975.760	2.746.015	3.255.094	3.027.752	3.027.752	0-

Korte toelichting:

Verwachte afwijkingen/verschuivingen:

- Bestemmingsplan Centrum West: Hierop wordt een afwijking verwacht van circa € 45.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door diverse aanvullende (omgevings)onderzoeken die niet begroot waren. Tevens vallen de kosten voor het maken van een exploitatie-overeenkomst hoger uit dan geraamd. Deze extra kosten zullen ten laste van de post "Onvoorzien" binnen het krediet "Algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta" worden gebracht.
- Het 3^e lijns archeologisch onderzoek dat gepland was voor 2010 en waarvoor € 1.200.000 aan kosten was geraamd in 2010 zal voor wat betreft de realisatie doorschuiven naar 2011. Aangezien het hier kosten betreft die ten laste komen van het budget Atalanta binnen de gemeentelijke exploitatie kunnen deze kosten niet automatisch worden doorgeschoven naar 2011 (niet bestede exploitatiebudgetten vallen namelijk vrij ultimo het boekjaar en zullen in het geval van Atalanta te zijner tijd middels een afzonderlijk voorstel ten gunste gebracht worden van de bestemmingsreserve Atalanta). De

- voor de uitvoering van het 3^e lijns archeologisch onderzoek geraamde kosten van € 1.200.000 kunnen derhalve in 2010 vrijvallen en ten gunste worden gebracht van de post onvoorzien binnen het voorbereidingskrediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2010. In 2011 zullen deze kosten dan opnieuw worden geraamd.
- Het kostenverhaal Centrum West zal niet meer daadwerkelijk in 2010 gerealiseerd gaan worden en zal doorschuiven naar 2011. Dit kostenverhaal heeft een nauwe relatie met de te maken kosten voor het 3^e lijns archeologisch onderzoek. In 2010 is € 750.000 opbrengst kostenverhaal geraamd. Aangezien het hier opbrengsten betreft die ten gunste komen van het budget Atalanta binnen de gemeentelijke exploitatie kunnen deze opbrengsten niet automatisch worden doorgeschoven naar 2011 (niet gerealiseerde geraamde exploitatieopbrengsten komen namelijk ultimo het boekjaar tot uitsluiting in het resultaat en zullen in het geval van Atalanta te zijner tijd middels een afzonderlijk voorstel ten laste, gebracht worden van de bestemmingsreserve Atalanta). De voor het kostenverhaal Centrum West geraamde opbrengsten van € 750.000 kunnen derhalve in 2010 afgeraamd worden ten laste van de post onvoorzien binnen het voorbereidingskrediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2010.
- In 2011 zullen deze opbrengsten dan opnieuw worden geraamd.
- Bestemmingsplan De Verbindig: Hierop wordt een afwijking verwacht van circa € 30.000. Ook dit wordt veroorzaakt door kosten voor extra onderzoeken die niet waren begroot. Deze extra kosten zullen ten laste van de post "Onvoorzien" binnen het krediet "Algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta" worden gebracht.
- M.b.t. de raming "Theaterfunctie" ad € 113.560 aan interne uren voor 2010 zal naar verwachting € 56.780 niet worden ingezet voor deze productgroep in 2010. Dit bedrag zal ten gunste van de post "Onvoorzien" worden gebracht binnen het krediet "Algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta".
- Door extra inzet van interne medewerkers in 2010 zal op de post "Financiën, financieel beleid en beheer" naar alle waarschijnlijkheid een overschrijding ontstaan van € 20.400. Dit wordt ten laste gebracht van de post "Onvoorzien" binnen het krediet "Algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta".
- Naar aanleiding van de, van DPE in mei 2010, ontvangen vraag om bedrijfssteun m.b.t. de overbrugging van het Dierenpark Emmen is een nieuw deelproject aangemaakt onder diezelfde naam. Kosten die hierop verantwoord zullen worden hebben betrekking op de inzet van interne uren (naar verwachting ca. 700 uur = € 59.500). Daarnaast zullen de kosten voor inhuur in het kader van de overbrugging DPE naar verwachting circa € 200.000 bedragen. De totale afwijking voor 2010 zal dus naar verwachting € 259.500 bedragen. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van de post "Onvoorzien" binnen het krediet "Algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta".
- Omdat t.b.v. de diverse werkgroepen meer secretariële ondersteuning gegeven dient te worden is hiervoor een extra kracht ingehuurd hetgeen op de post "Administratie en registratie" naar verwachting tot een extra uitgave zal leiden van ca. € 40.000 voor 2010.
- Omdat binnen het "Projectbureau" de functie van project-directeur uitvoering later dan gepland ingevuld zal worden, zal op deze post een voordeel ontstaan van ca. € 40.000.

Locatie Hoofdstraat

Rapportage budget locatie Hoofdstraat t/m 2^e kwartaal 2010

Projectdeel	Productgroep	Krediet budget ná wijziging	Gemaakte kosten en opbrengsten		Restant krediet (zonder verplichtingen)	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
			2009	2010					
Verplaatsingsvergoeding DPE									
	Verplaatsing DPE (voorschotten)	65.500.000	2.300.000	2.400.000	60.800.000	800.000	60.000.000	60.000.000	-
	TOTAAL	65.500.000	2.300.000	2.400.000	60.800.000	800.000	60.000.000	60.000.000	-
	Onvoorzien (15%):	-	-	-	-	-	-	-	-
	TOTAAL KOSTEN verplaatsingsvergoeding DPE	65.500.000	2.300.000	2.400.000	60.800.000	800.000	60.000.000	60.000.000	-
	Opbrengsten verplaatsingsvergoeding DPE	-	-	-	-	-	-	-	-
	SALDO KOSTEN - OPBRENGSTEN verplaatsingsvergoeding DPE	65.500.000	2.300.000	2.400.000	60.800.000	800.000	60.000.000	60.000.000	-

Bij raadsbesluit van 18 december 2008 is een krediet van € 65.500.000 verleend ten behoeve van de gefaseerd uit te betalen verplaatsings- vergoeding aan Dierenpark Emmen. Bij raadsbesluit van 18 december 2008 is tevens besloten dat de eerste termijn van deze verplaatsingsvergoeding voor een bedrag van € 5.500.000, ten laste gebracht zal worden van het SIOF.

Op 7 juli 2009 is door het college van B&W besloten € 2.300.000 te bevoorschotten aan DPE ten behoeve van de door Dierenpark Emmen gemaakte en te maken voorbereidingskosten die samenhangen met de verplaatsing van het dierenpark.

Op 19 januari 2010 is door het college van B&W besloten € 2.000.000 te bevoorschotten aan DPE ten behoeve van door Dierenpark Emmen gemaakte en te maken voorbereidingskosten die samenhangen met de verplaatsing van het dierenpark.

Op 29 juni 2010 is door het college van B&W besloten € 1.200.000 te bevoorschotten aan DPE ten behoeve van door Dierenpark Emmen gemaakte en te maken voorbereidingskosten die samenhangen met de verplaatsing van het dierenpark. Bevoorschotting vindt plaats in 6 maandelijkse termijnen van € 200.000 per 1 juli, 1 augustus, 1 september, 1 oktober, 1 november en 1 december.

Op basis van bovenstaande besluiten tot bevoorschotting aan DPE op de verplaatsingsvergoeding voor door DPE gemaakte en te maken voorbereidingskosten die samenhangen met de verplaatsing van het dierenpark is nu de totale eerste termijn van € 5,5 miljoen op basis van raadsbesluit van 18-12-2008 als voorschot toegekend. Deze voorschotten zullen conform besluit ten laste van het SIOF worden gebracht.

Voorbereidingskrediet Hondsrugwegtunnel

Rapportage voor bereidingskrediet Hondsrugwegtunnel t/m 2^e kwartaal 2010

Projectdeel	Productgroep	Krediet budget ná wijziging	Gemaakte kosten en opbrengsten		Restant krediet (zonder verplichtingen)	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen	
			2009	2010						Totaal
Hondsrugwegtunnel										
	Procesmanagement aanbesteding Tunnel	345.000	15.000	137.713	152.713	192.287	72.520	119.767	193.127	63.360-
	Omgevingsscan/Risico-analyse	25.000	55.354	17.862	73.216	48.216-	-	48.216-	73.216-	25.000
	Programma van Eisen	-	-	1.049	1.049	1.049-	-	1.049-	-	-
	Schetsontwerp Tunnelmonden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Beeldkwaliteitsplan Tunnel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Europese aanbesteding / Concurr. ger. Dialoog	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Design & Construct contract	-	5.063	-	5.063	5.063-	-	5.063-	5.063-	-
	Projectbeheersing	130.400	-	33.050	33.050	97.350	75.110	22.240	18.560-	40.800
	Omgevingsmanagement	34.400	-	10.000	10.000	24.400	20.720	3.680	-	3.680
	Technisch management	215.600	-	26.729	26.729	188.871	198.271	9.400-	45.000-	35.600
	Contractmanagement VGSP2	72.600	-	13.600	13.600	59.000	27.160	31.840	48.400	16.560-
	Contractmanagement CGD	640.000	-	65.169	65.169	574.831	68.178	506.654	513.614	6.960-
		1.463.000	75.417	305.172	380.589	1.082.412	461.958	620.453	602.253	18.200
	TOTAAL			305.172	380.589	1.119.412	461.958	657.453	657.453	-
	Orvoorzien (15%):									
	TOTAAL KOSTEN HONDRUGWEGTUNNEL		75.417	305.172	380.589	1.119.412	461.958	657.453	657.453	-
	Opbrengsten Hondsrugwegtunnel									
	SALDO KOSTEN - OPBRENGSTEN HONDRUGWEGTUNNEL		75.417	305.172	380.589	1.119.412	461.958	657.453	657.453	-

Bij raadsbesluit van 23 april 2009 heeft de raad een voorbereidingskrediet voor de aanbesteding van de Hondsrugwegtunnel van € 1.500.000 beschikbaar gesteld.

Korte toelichting:

- De productgroepen "Omgevingsscan/Risico-analyse", "Programma van eisen" en "Design en Construct Contract" geven een tekort te zien. Deze zijn ontstaan door foutieve boekingen die nog gecorrigeerd dienen te worden..
- In het tweede kwartaal 2010 heeft een herschikking van werkzaamheden plaatsgevonden. In verband hiermee is het wenselijk om de onderverdeling van het krediet hierop aan te passen. Voorgesteld wordt om in dit kader de volgende verschuivingen binnen het vastgestelde krediet aan te brengen:

Productgroep-nummer	Omschrijving productgroep	Krediet ná wijziging	Voorgestelde opbouw samenstelling krediet	Wijziging krediet
4.2.1.1	Projectmanagement aanbesteding	345.000	408.360	+63.360
4.2.1.2	Omgevingsscan / Risicoanalyse	25.000	-	-25.000
4.2.1.3	Programma van Eisen			
4.2.1.4	Schetsontwerp Tunnelmonden			
4.2.1.5	Beeldkwaliteitsplan Tunnel			
4.2.1.6	Europese aanbesteding / CGD			
4.2.1.7	Design & Construct contract			
4.2.1.9	Projectbeheersing	130.400	89.600	-40.800
4.2.1.10	Omgevingsmanagement	34.400	30.720	-3.680
4.2.1.11	Technisch management	215.600	180.000	-35.600
4.2.1.12	Contractmanagement VGSP2	72.500	89.160	+16.560
4.2.1.13	Contractmanagement CGD	640.000	646.960	+6.960
4.2.1.8	Onvoorzien	37.000	55.200	+18.200
Totaal		1.500.000	1.500.000	-

Ultimo het tweede kwartaal 2010 is bekend dat het traject aangaande de CGD (Concurrentie Gerichte Dialoog) enige vertraging heeft opgelopen. Deze vertraging wordt veroorzaakt doordat nog niet alle benodigde uitgangspunten en informatie condities, benodigd voor het opstarten van de aanbesteding, helder zijn. Het gaat hierbij onder andere over helderheid omtrent de scope van de aanbesteding van de tunnel, de omgevingsvisie en het beschikbaar budgetplafond voor de aanbesteding.

De omvang en financiële consequenties van deze vertraging worden momenteel nader onderzocht en bepaald. Naar verwachting zal de einddatum van de realisatie van de tunnel conform masterplanning gehandhaafd blijven op 31 maart 2013. Indien blijkt dat de vertraging leidt tot dusdanige financiële consequenties dat dit een mogelijke overschrijding van het verleende voorbereidingskrediet van € 1.500.000 tot gevolg heeft zal dit middels een afzonderlijk voorstel aan u worden voorgelegd.

Voorbereidingskrediet Theater/ Wereld van de Ontmoeting

Rapportage voorbereidingskrediet Theater / Wereld van de Ontmoeting t/m 2^e kwartaal 2010

Projectdeel	Productgroep	Krediet budget ná wijziging	Gemaakte kosten en opbrengsten		Restant krediet (zonder verplichtingen)	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
			2009	2010					
Theater / Wereld van de Ontmoeting									
	Externe Projectleiding / Bouwmanagement	200.000	44.574	116.861	161.435	38.565	38.565	38.565	-
	Overname voorbereid. Kstr. DPE	524.462	524.462	-	524.462	-	-	-	-
	Uitwerking PVE definitiefase	-	-	-	-	-	-	23.000	23.000-
	Selectieprocedure 1e ronde	-	-	1.417	1.417	1.417-	1.417-	23.583	25.000-
	Selectieprocedure 2e ronde	-	-	-	-	-	-	-	-
	SO + Selectieronde adviseurs	-	-	-	-	-	-	-	-
	Voorlopig Ontwerp 1 (VO1)	700.000	-	-	-	700.000	700.000	700.000	-
	TOTAAL	1.424.462	569.036	118.278	687.314	737.148	737.148	785.148	48.000-
	Onvoorzien (15%):	195.538	-	-	-	195.538	195.538	147.538	48.000
	TOTAAL KOSTEN Theater / Wereld van de Ontmoeting	1.620.000	569.036	118.278	687.314	932.686	932.686	932.686	-
	Opbrengsten Centrum-West	-	-	-	-	-	-	-	-
	SALDO KOSTEN - OPBRENGSTEN Theater / Wvdo	1.620.000	569.036	118.278	687.314	932.686	932.686	932.686	-

Bij raadsbesluit van 28 mei 2009 heeft de raad een voorbereidingskrediet voor het aanbestedings- en ontwerptraject voor Theater / Wereld van de Ontmoeting van € 1.620.000 beschikbaar gesteld.

Korte toelichting:

Uitmo het tweede kwartaal 2010 wordt er een afwijking verwacht van ca. € 48.000,-. Dit wordt o.a. veroorzaakt door het feit dat de architectenselectie opnieuw moet gebeuren hetgeen extra kosten met zich meebrengt. Deze verfraging geeft evenwel de gelegenheid om alle inmiddels ontwikkelde nieuwe inzichten goed te verwerken in de nieuwe aanbestedingsprocedure. Tevens zal voor het Programma van eisen m.b.t. duurzaamheid een nader onderzoek inzake DEIK (Duurzaamheid, Economie, Innovatie & Kennis) moeten plaatsvinden (verwachte kosten ca. € 23.000). Deze kosten waren niet opgenomen in de ramingen/budgetten en zullen gedekt worden uit de post onvoorzien binnen het voorbereidingskrediet van het Theater/Wvdo.

3.5 Risicomanagement

De risico's zijn geïnventariseerd, gecategoriseerd en geprioriteerd. (Categorie 1 is de 'zwaarste' risicocategorie). Ultimo het tweede kwartaal 2010 is er sprake van twaalf prioriteit 1-risico's en zes-en-twintig prioriteit 2-risico's. Deze risico's worden hieronder beschreven.

Overzicht van de prioriteit 1 en 2 risico's ultimo het 2^e kwartaal 2010

Verklaring tekens:

√ = afgehandeld

▲ = Actie 2010

2010

FMP = Financieel Meerjarenperspectief Atalanta.

BELANGRIJKSTE RISICO'S ATALANTA-BREED

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA											
1	Onomkeerbaarheid als gevolg van tijdsverschil / faseverschil tussen de verschillende deelprojecten	Omvang en diversiteit v.h. project (programmatische kenmerken) zorgen voor verschillen in fase tussen de verschillende (deel)projecten	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase/ Realisatiefase	01-2009	Hoog	In laatste projectdeel ontstaat een niet meer goed te maken negatief saldo.	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Overkoepelende financiële meerjarenregie op Atalanta-niveau. ✓ 1e FMP 04-2009 ▲ 2010-2011
2	Onvoldoende afstemming in de gelijktijdige uitvoering van diverse projecten binnen Emmen Centrum (interface-risico's)	In het centrum van Emmen vindt in de komende 5 tot 10 jaar gelijktijdig een groot aantal verschillende projecten plaats	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase/ Realisatiefase	02-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Vertraging Extra kosten 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Planning en logistieke stromen in de voorbereidingsfase op elkaar afstemmen ▲ 2010-2011 Specifieke risico-analyse laten uitvoeren ten aanzien van dit onderwerp (inclusief de technische aspecten) ▲ 2010-2011 Dit onderwerp specifiek onderdeel maken van de aanbesteding van de verschillende deelprojecten middels het programma van eisen (PVE) ▲ 2010-2011 Instellen van een communicatie- en afstemmingsplatform tussen de uitvoerders van de diverse deelprojecten ✓ 02-2010

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA												
3	Onvoldoende afstemming in de gelijktijdige uitvoering van diverse deelprojecten binnen Atalanta (interface-risico's)	In het centrum van Emmen vindt in de komende 5 tot 10 jaar gelijktijdig een groot aantal verschillende projecten plaats (zowel binnen, als buiten Atalanta)	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase/ Realisatiefase	02-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Vertraging Extra kosten 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Planning en logistieke stromen in de voorbereidingsfase op elkaar afstemmen Specifieke risico-analyse laten uitvoeren ten aanzien van dit onderwerp (inclusief de technische aspecten) Dit onderwerp specifiek onderdeel maken van de aanbesteding van de verschillende deelprojecten middels het programma van eisen (PVE) Instellen van een communicatie- en afstemmingsplatform tussen de uitvoerders van de diverse deelprojecten 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2011 2010-2011 2010-2011 02-2010
4	Ontstaan van verkeersproblematiek en onbereikbaarheid van het centrum gedurende de uitvoering	In het centrum van Emmen vindt in de komende 5 tot 10 jaar gelijktijdig een groot aantal verschillende projecten plaats (zowel binnen, als buiten Atalanta)	Ruimtelijk / Planologisch	Atalanta	Realisatiefase	02-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Verlies van draagvlak voor het project Claims van ondernemers in het centrum 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Bereikbaarheid Centrum als voorwaarde opnemen in programma's van eisen (PVE's) Stakeholders (ondernemers, bewoners) vroegtijdig betrekken bij het opstellen van en commiteren aan de inhoud van de PVE's Specifiek communicatietraject vanuit de gemeente m.b.t. bereikbaarheid. Aantrekken van een bereikbaarheidsmanager voor het centrum 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2011 2010-2011 2010-2016 04-2009
5	Het hoge ambitieniveau wordt niet, of onvoldoende gerealiseerd	Het ambitieniveau is essentieel voor het project. Concrete vertaling van ambities naar doelstellingen / concrete eisen heeft in dit planstadium echter nog onvoldoende plaatsgevonden.	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase	02-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tegenvallende kwaliteit van het eindresultaat 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> In voorbereidingsfase kwaliteit (als vertaling van ambitie / doelstellingen) vastleggen in programma's van eisen (PVE) PVE's laten opstellen onder leiding van externe deskundigen de PVE's vaststellen door college en voorleggen aan de raad 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2011 2010-2011 2010-2011 2010-2011

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA												
6	Lobby-acties leiden tot onvoldoende resultaat.	Voor realisatie van het project zijn veel externe bijdragen noodzakelijk. Nog niet voor alle benodigde middelen is een dekking aanwezig.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tekorten in de financiering Ambitie kan niet gerealiseerd worden 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Actueel houden lobby-actieplan Signaleren nieuwe/alternatieve mogelijkheden. Adequaat lobbybeheersysteem hanteren 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2014 2010-2014 2010-2014
7	Onvoldoende voortgang van project "DPE Next" DPE	De businesscase DPE Next is nog niet definitief. De verwachting is dat het nieuwe dierenpark aanzienlijk later gereed zal zijn dan de eerder geplande 1 januari 2014.	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase/ Realisatiefase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tijdverlies bij procedures door te late input aanvrager. Latere ingebruikname cultureel gebouw / latere aanvang vernieuwde theaterprogramma 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Goede facilitering van DPE vanuit gemeente. Nauwkeurige en transparante afstemming tussen projectorganisaties Atalanta en DPE Next op diverse niveaus. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2014 2010-2014
8	Exploitatieproblemen bij DPE in de fase tot overgang naar het nieuwe dierenpark / DPE Next	Dierenpark Emmen heeft te maken met sterk dalende bezoekersaantallen en met een jaarlijks verlies op de exploitatie van het huidige dierenpark.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase/ Realisatiefase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Imagoschade voor het totale project Vertraging 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Kritisch volgen van DPE door gemeente Aandacht voor de ontwikkeling van de businesscase van DPE in de gezamenlijke stuurgroep vergaderingen Samen met DPE nadenken over oplossingen en eventueel noodscenario 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2014 2010-2014 2010
9	Verleggen van kabels en leidingen in centrum-gebied niet gereed voordat uitvoeringsprojecten in realisatie gaan (hondsrugwegtunnel, Theater / WvdO, etc.)	Gezien het grote aantal gelijktijdige projecten in het centrum van Emmen dient één integrale oplossing te worden getroffen voor het verleggen van kabels en leidingen in het gehele centrumgebied (rekening houdende met alle projecten).	Ruimtelijk / Planologisch	Atalanta	Voorbereidingfase / Realisatiefase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Extra kosten Vertraging in de realisatie 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> In een vroeg stadium bespreken / afstemmen van dit punt met de eigenaars van kabels en leidingen Afzonderlijk deelproject maken voor het verleggen van kabels en leidingen. Bij aanbesteding / programma van eisen rekening houden met dit risico (overdragen van het risico aan de aannemer) Hoewel een vastgestelde kostenverdeling van kracht is, zal er in dit geval tijd nog overlegd worden met de nutsbedrijven. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010 02-2010 2010-2011

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA												
10	Beoogde subsidiebijdragen, kunnen niet daadwerkelijk verkregen worden	Voor realisatie van het project zijn veel externe bijdragen nodig. Gezien de korte doorlooptijd van het project zijn mogelijke bijdragen nog niet hard. Bovendien zijn de economische omstandigheden op dit moment niet gunstig.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	01-2009	Gemeld	<ul style="list-style-type: none"> Tekorten in de financiering Ambitie kan niet gerealiseerd worden Vertraging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Voortdurende aandacht in werkgroep lobby voor ontstaan nieuwe subsidiestromen Alternatieve subsidiestromen in ogenschouw nemen en al betrekken in lobby-activiteiten. Optimaliseren inzet eigen financiering, onder meer via schuiven met financieringsbronnen binnen Atalanta. Adequaat subsidievolgstelsel inzetten. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2014 2010-2014 2010-2014 2010
11	Onvoldoende mogelijkheden om middels inhoudelijke DEIK-ideeën subsidie-mogelijkheden te kunnen benutten.	Om beoogde bijdragen daadwerkelijk te verkrijgen moeten middels de inzet van de bijdragen de doelstellingen van subsidiegever gerealiseerd worden. Duurzaamheid en Economie zijn nog onvoldoende geconcretiseerd om subsidiemogelijkheid en te kunnen benutten.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	01-2009	Gemeld	<ul style="list-style-type: none"> Tekorten in de financiering Ambitie kan niet gerealiseerd worden Vertraging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Actieplan en bestuurlijke borging werkgroep DEIK Tijdig de juiste externe expertise inhuren. Afstemming behoefte vanuit beleidsprogramma's partners DPE en Provincie. 	<ul style="list-style-type: none"> 04-2009 2010-2012 2010-2012

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA												
12	Kostenramingen ontwerpen op basis van ambitieniveau en verwachtingen passen niet binnen het indicatieve financiële kader.	De investeringsramingen betreffen een zeer globaal indicatieve raming. Deze ramingen worden als kader gehanteerd. De ambitie is hoog. De precieze invulling / uitwerking van de diverse deelprojecten moet nog plaatsvinden. Hier zal uit moeten blijken of dit kan binnen de globale indicatieve financiële kaders en rekening houdende met de realisatie van de gewenste kwaliteit en ambitie.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Dilemma keuze voor ambitie, of financiële haalbaarheid / versobering van plannen. 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Voor aanvang van de daadwerkelijke realisatie duidelijkheid verkrijgen omtrent het totale uiteindelijke kostenplaatje in relatie tot het gewenste ambitieniveau Onderzoek naar mogelijkheden aanvullende externe financiering op basis van de hogere kwaliteit Onderzoek naar mogelijkheden aanvullende interne financiering Op basis van totaal kosten- en financieringsplaatje in relatie tot het gewenste ambitieniveau voor aanvang van de realisatie een helder en duidelijk besluit laten nemen omtrent keuze voor kosten en financiering in relatie tot de te realiseren ambitie 	<p>▼ 2010-2011</p> <p>▼ 2011</p> <p>▼ 2011</p> <p>▼ 2011</p>
13	Overleg tussen samenwerkingspartijen leidt tot een breuk, danwel onvoldoende onderhandelingsresultaat.	Wijzigingen in posities partijen en verschil in belangen	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase / Realisatiefase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Verfraging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Vooraf de toegevoegde waarde, doelstellingen en uitgangspunten van de samenwerking afspreken en vastleggen Formalisering van de gemaakte afspraken middels overeenkomsten Adequate en tijdige afstemming op bestuurlijk en ambtelijk niveau tussen samenwerkingspartijen Tijdig op de markt zetten van de gevraagde inzet Bij voorbereiding vacaturetraject markt-advisering intropen. 	<p>▼ 2010-2011</p> <p>▼ 2010-2011</p> <p>▼ 2010-2014</p> <p>▼ 2010-2014</p> <p>▼ 2010-2014</p>
14	Geen specifieke (in te huren) kunde beschikbaar voor proces en projectbegeleiding uitvoeringsprojecten	Specifieke benodigde deskundigheid is niet altijd binnen de gemeente aanwezig en is in een aantal gevallen ook op de markt schaars	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase / Realisatiefase	02-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Verfraging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Bij voorbereiding vacaturetraject markt-advisering intropen. 	<p>▼ 2010-2014</p> <p>▼ 2010-2014</p>

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA												
15	Onjuistheid en/of onvolledigheid van ramingen en calculaties	In het huidige stadium van het project zijn er nog de nodige onduidelijkheden en onzekerheden.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	02-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> • Extra kosten / overschrijding budgetten • Vertraging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • Continue hercalculatie en verfijning van calculaties • Raadplegen / inzetten van deskundigen op het betreffende vakgebied voor de calculaties op elk van de deelprojecten • Second opinion op belangrijke ramingen en calculaties laten uitvoeren 	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 2010-2014 ▼ 2010-2014 ▼ 2010-2014
16	Verleggen van kabels en leidingen in centrum-gebied leidt onverwacht tot kosten voor het Atalanta-project (hier is in de ramingen geen rekening mee gehouden).	De gemeente Emmen heeft middels een verordening bepaald dat kosten van het verleggen van kabels en leidingen voor rekening van de kabelaanleggers komen. Hier bestaat echter groot bezwaar tegen bij de kabelaanleggers.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase	02-2010	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> • Extra kosten • Vertraging in de realisatie 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • In een vroeg stadium bespreken / afstemmen van dit punt met de eigenaars van kabels en leidingen • Afzonderlijk deelproject maken voor het verleggen van kabels en leidingen. • Bij aanbesteding / programma van eisen rekening houden met dit risico 	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 2010 ✓ 02-2010 ▼ 2010-2011
17	Kwaliteit en tijdigheid van aanlevering van informatie vanuit DPE	<ul style="list-style-type: none"> • Businesscase DPE nog niet definitief • Nog geen formele besluitvorming door DPE • Personele invulling binnen DPE (voornamelijk inhuur en veel mutaties) 	Organisatorisch	Atalanta	Voorbereidingfase	01-2010	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> • Vertraging • Mindere kwaliteit 	Gemiddeld	2	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatige afstemming tussen DPE en gemeente; bij Escaleren naar stuurgroep • Nauwkeurige controle • Meer eigen inbreng. 	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 2010-2014 ▼ 2010-2014 ▼ 2010-2014

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA											
18	Investerings m.b.t. Atalanta kunnen niet worden gedekt uit de aangevraagde / beoogde subsidies	De investeringen met betrekking tot Atalanta moeten nog geaddressiseerd worden als subsidiabele kosten bij de diverse subsidieregelingen. Hoewel diverse subsidies beoogd zijn, danwel al aangevraagd zijn, heeft in veel gevallen nog geen exacte adressering van deze subsidies / bijdragen plaatsgevonden naar in het kader van de subsidie / bijdrage subsidiabele kosten. Er bestaat hiervoor nog onvoldoende inzicht in de voorwaarden en doelstellingen van subsidieregelingen.	Financieel / Economisch	Atalanta	Vorbereidingfase / Realisatiefase	02-2010	Gemiddeld	• Dekkingstekort	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • Aanstellen projectleider subsidies • Uit (laten) zoeken subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen • Heldere en vastgelegde afspraken omtrent subsidie maken met subsidiegever • Opzetten adequaat subsidiebeheer en subsidiebeheersysteem
19	Beoogde subsidiebetalen blijken betrekking te hebben op investeringen inclusief BTW, waardoor minder netto subsidie wordt ontvangen dan waarmee rekening was gehouden.	In het kader van enkele subsidieregeling bestaat er de nodige onduidelijkheid omtrent hoe in het kader van de subsidieregeling wordt omgegaan met compensabele en/of verrekenbare BTW	Financieel / Economisch	Atalanta	Vorbereidingfase / Realisatiefase	02-2010	Gemiddeld	• Dekkingstekort	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • Aanstellen projectleider subsidies • Uit (laten) zoeken subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen • Heldere en vastgelegde afspraken omtrent subsidie maken met subsidiegever • Opzetten adequaat subsidiebeheer en subsidiebeheersysteem

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel
PROCESVOERING / PROJECTBEHEERSING ATALANTA											
20	REP-regionaal bijdrage van provincie Drenthe en rijk kan niet, of niet volledig worden verkregen.	De voorwaarden ten aanzien van de aanwending REP regionaal bijdrage zijn nog onduidelijk. Het is niet precies bekend waar de REP Regionaal bijdrage voor kan worden ingezet. Ook de voorwaarde over 35% bijdrage bedrijven / kennisinstellingen in het kader van REP-regionaal is onduidelijk.	Financieel / Economisch	Atalanta	Voorbereidingfase / Realisatiefase	02-2010	Gemiddeld	• Dekkingstekort	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • Aanstellen projectleider subsidies • Uit (laten) zoeken subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen • Heldere en vastgelegde afspraken omtrent subsidie maken met subsidiegever • Opzetten adequaat subsidiebeheer en subsidiebeheersysteem

BELANGRIJKSTE RISICO'S CENTRUM-WEST

Nr.	Beschrijving van het risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel
CENTRUM-WEST										
21	(Claim) ongeoorloofde staatssteun als gevolg van onvoldoende verhaal van kosten m.b.t. BP Centrum-West.	Juridisch / Wettelijk	Centrum-West	Voorbereidingfase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Extra kosten (claim) voor gemeente Imagoschade voor gemeente 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren uitgangspunt marktconformiteit in de exploitatieovereenkomsten met DPE en WMD Juridische toetsing van de exploitatieovereenkomsten met DPE en WMD door deskundige op het gebied van staatssteun voor het afsluiten van de overeenkomsten (second opinion)
THEATER / WERELD VAN DE ONTMOETING										
22	Duurder cultureel aanbod theaterprogramma vanuit DPE dan ingeschat.	Financieel / Economisch + Kwalleit / Ambitie	Theater / Wvdo	Exploitatiefase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Structureel hogere exploitatiekosten m.b.t. cultureel aanbod voor de gemeente Kwalitatief minder aanbod dan gewenst Extra kosten (claim) voor gemeente Imagoschade voor gemeente 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Second opinion op businesscase DPE / marktconformiteit v.w.b. Theater. Onderzoek naar gewenste cultureel aanbod theaterprogramma in relatie tot de kosten (noodzakelijke subsidiëring).
23	(Claim) ongeoorloofde staatssteun in het kader van subsidiëring exploitatie theater, aan DPE.	Juridisch / Wettelijk	Theater / Wvdo	Exploitatiefase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Doordat DPE theater gaat exploiteren en theateractiviteiten wel gesubsidieerd (mogen) worden zou "kruissubsidiëring" kunnen ontstaan. Gemeente mag niet subsidiëren in de exploitatie DPE. 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Extra aandacht / toetsing op marktconformiteit van de overeenkomsten met DPE Juridische toetsing uitkomsten / contracten tussen gemeente en DPE door deskundige op het gebied van staatssteun vóór het afsluiten van de overeenkomsten (second opinion).
24	Uitgangspunten en randvoorwaarden voor ontwerp Wvdo onvoldoende, danwel niet tijdig bekend c.q. vastgesteld.	Organisatorisch	Theater / Wvdo	Voorbereidingfase	01-2010	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tijdsvertraging Extra kosten 	Gemiddeld	2	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken maken binnen werkgroepen en afspraken in tekeningen laten vastleggen Gebruiker (DPE) tijdig en formeel haar eisen en randvoorwaarden laten aangeven (vastleggen).

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
25	Bezwaarprocedure bij selectie van architect en adviseurs.	Juridisering van de markt en slechte marktsituatie.	Juridisch / Wettelijk	Theater / WvdO	Voorbereidingfase	01-2010	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tijdsvertraging (4 mnd per procedure) Extra kosten Imagoschade 	Gemiddeld	2	<ul style="list-style-type: none"> Juridische controle aanbestedingsdocumenten Goedkeuringsprocedure voorbereidingscommissie, stuurgroep, college Check door gemeentelijk coördinator inkoop. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010 2010 2010
"DPE Next" / DPE												
26	Businesscase DPE Next blijkt niet haalbaar.	Er is nog geen definitieve businesscase DPE Next beschikbaar. Ondanks positieve indrukken en resultaten marktonderzoek kan uit exploitatieberekeningen blijken dat resultaten niet voldoende zijn. Bovendien zijn de economische omstandigheden op dit moment niet gunstig.	Financieel / Economisch	DPE Next	Voorbereidingfase	01-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Vertraging / centrumontwikkeling komt tot stilstand. Minder kwaliteit 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Continu aandacht voor de ontwikkeling van de businesscase DPE Next. Second opinion op de businesscase DPE Next. Eventuele alternatieve scenario's laten ontwikkelen door DPE. 	<ul style="list-style-type: none"> 2009 04-2010 2010
27	Onvoldoende fondsen voor financiering investeringen DPE Next.	Voor realisatie DPE Next is veel externe financiering nodig. Deze financiering moet grotendeels nog gerealiseerd worden. Bovendien zijn de economische omstandigheden op dit moment niet gunstig.	Financieel / Economisch	DPE Next	Voorbereidingfase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Langdurige onzekerheid / vertraging in de realisatie Inboeten op de kwaliteit / innovativiteit, wat juist de drager van het nieuwe dierenpark is. 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Contacten bevorderen en waar nodig ondersteunen van DPE bij het zoeken naar partners en/of financiers. Bekijken of mogelijk een groter deel van de provinciale middelen dan voorzien kan worden ingezet in het nieuwe park. Frequent overleg en afstemming tussen gemeente en DPE met betrekking tot de realisatie van de financiering DPE Next. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2011 2010-2011 2010-2011

BELANGRIJKSTE RISICO'S DE VERBINDING

Nr.	Beschrijving van het risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
HONDSRUGWEGTUNNEL											
28	Vertraging in aanbesteding van de hondsrugwegtunnel doordat de scope voor de Tunnel niet tijdig voldoende hard is.	Organisatorisch	Tunnel	Voorbereidingfase	02-2010	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> • Extra kosten • Vertraging in de realisatie 	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen AH parkeergarage in scope of niet • Bepalen invoegen ventilatiegat in tunnel • Bepalen kruispunten Noord / Zuid in scope of niet • Bepalen slopen busterminal in scope of niet • Bepalen functie Traverse • Hoogte plein vaststellen • Vaststellen bereikbaarheids/verkeersplan • Vastleggen hoe scope te beheersen 	<p>▼ 03-2010</p>
29	Bestuurlijke danwel ambtelijke inhoudelijke inmenging (Concurrentie Gerichte Dialoog).	Politiek / Bestuurlijk	Tunnel	Voorbereidingfase / Realisatiefase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> • Claims / procedures van aannemers • Vertraging in de realisatie 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren van alle betrokkenen omtrent dit risico • Strikte (juridische) bewaking van de procedure(s) 	<p>▼ 2010</p> <p>▼ 2010-2011</p>

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
30	Ommissies in programma van eisen (PvE) / specificaties aanbesteding tunnel.	<ul style="list-style-type: none"> Voor de specificaties / programma van eisen van de Tunnel (nodig voor aanbesteding obv CGD) moet in een zeer korte periode veel informatie worden verzameld / verkregen en verwerkt. De tijdsdruk en de nog ontbrekende informatie kunnen leiden tot ommissies in het PvE / de specificaties voor de aanbesteding van de tunnel. Bovendien zijn nog niet alle eisen en wensen van alle stakeholders compleet geïnventariseerd. 	Technisch	Tunnel	Voorbereidingfase	02-2009	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Extra kosten Vertraging in de realisatie Mogelijk moet de aanbestedings-procedure opnieuw worden doorlopen 	Gemiddeld	2	<ul style="list-style-type: none"> Intensief raadplegen van stakeholders College en Raad committeren aan Programma van Eisen (PvE) 	<ul style="list-style-type: none"> 2010 2010
31	Uitgangspunten en randvoorwaarden voor uitvoering CGD onvoldoende, danwel niet tijdig bekend c.q. vastgesteld.	<ul style="list-style-type: none"> Noodzakelijke informatie komt moeizaam beschikbaar. 	Organisatorisch	Tunnel	Voorbereidingfase	01-2010	Hoog	<ul style="list-style-type: none"> Tijdsvertraging Extra kosten 	Gemiddeld	2	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken maken binnen werkgroepen en afspraken in tekeningen laten vastleggen 	<ul style="list-style-type: none"> 2010
32	Inschrijfsommen van aannemers voor Tunnel zijn hoger dan verwacht	<ul style="list-style-type: none"> De geraamde bedragen zijn nog onvoldoende nauwkeurig Risico's zijn niet verwerkt in de raming Er is te veel werk op de markt (overspannen markt) 	Financieel / Economisch	Tunnel	Voorbereidingfase	01-2010	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Het werk kan niet gegund worden omdat het budget niet toereikend is. De kosten worden hoger dan geraamd. 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Opracht geven voor tijdsige toets op de raming. 	<ul style="list-style-type: none"> 03-2010

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
33	Informatievoorziening m.b.t. aanbesteding Tunnel niet voldoende op orde	<ul style="list-style-type: none"> Bijlagen zijn niet gedocumenteerd / deels afwezig 	Organisatorisch	Tunnel	Voorbereidingfase	01-2010	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Ontwerp voldoet niet Vertraging Kostenverhoging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> De juiste capaciteit aantrekken om dit te realiseren Vooraf duidelijk aangeven welke bijlagen nodig zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> 2010
34	Voortgang Tunnel wordt belemmerd door aanpalende projecten	<ul style="list-style-type: none"> Bouw van de Tunnel beïnvloedt aanpalende projecten en andersom (veel gelijktijdige projecten in zelfde gebied) 	Ruimtelijk / Planologisch	Tunnel	Voorbereidingfase / Realisatiefase	01-2010	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Vertraging Kostenverhoging 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Planning en logistieke stromen in de voorbereidingsfase op elkaar afstemmen Specifieke risico-analyse laten uitvoeren ten aanzien van dit onderwerp (inclusief de technische aspecten) Dit onderwerp specifiek onderdeel maken van de aanbesteding van de verschillende deelprojecten middels het programma van eisen (PVE) Instellen van een communicatie- en afstemmingsplatform tussen de uitvoerders van de diverse deelprojecten 	<ul style="list-style-type: none"> 2010-2011 2010-2011 2010-2011
35	Beschadiging / belemmering van in gebruik zijnde systemen tijdens de realisatie van de Tunnel	<ul style="list-style-type: none"> Vuilwaterleidingen Park / Park kruisen de Tunnel, maar moeten operationeel blijven tijdens de bouw. 	Technisch	Tunnel	Realisatiefase	01-2010	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Vertraging Imagoschade 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken maken en vastleggen Afspraken maken met de WMD 	<ul style="list-style-type: none"> 02-2010 2010
PARKEERGARAGES												
36	Parkeexploitatie te bouwen parkeergarages niet kostendekkend te krijgen.	Er zijn nog geen sluitende exploitatieberekeningen gemeentelijke parkeexploitatie op basis van vastgesteld parkeerbeleid.	Financieel / Economisch	Parkeergarages	Exploitatiefase	01-2009	Hoog	Exploitatie-tekorten voor gemeente	Groot	1	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren maken adequaat parkeerbeleid centrum Emmen Gedegen (haalbaarheids)onderzoek naar relatie opbrengst- versus investeringsniveau (marktonderzoek). 	<ul style="list-style-type: none"> 2009 2010

BELANGRIJKSTE RISICO'S LOCATIE HOOFDSTRAAT

Nr.	Beschrijving van het risico	Oorzaak risico	Invalshoek	Project/Product	Risico ingedeeld naar projectfase	Gemeld sinds	Kans optreden	Beschrijving gevolg	Totaal gevolg	Prioriteit	Uitwerking beheersmaatregel	
VERPLAATSIING DPE												
37	(Claim) ongeoorloofde staatssteun in het kader van verplaatsingsvergoeding, of verstrekken risico-kapitaal, danwel lening aan DPE.	Wetgeving is complex; gemeente mag DPE niet bevoordelen t.o.v. een andere marktpartij. Zakelijkheid en marktconformiteit zijn zeer belangrijk. Het is niet altijd duidelijk wat wel en niet mogelijk is bij alle betrokkenen.	Juridisch / Wettelijk	Verplaatsing DPE	Voorbereidingfase / Realisatiefase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Extra kosten (claim) voor gemeente Imagoschade voor gemeente 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Extra aandacht / toetsing op marktconformiteit van de overeenkomsten met DPE Juridische toetsing uitkomsten / contracten tussen gemeente en DPE door deskundige op het gebied van staatssteun voor het afsluiten van de overeenkomsten (second opinion) 	<p>▼ 2010</p> <p>▼ 2010</p>
GRONDEXPLOITATIE LOCATIE HOOFDSTRAAT												
38	Onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars voor locatie Hoofdstraat.	Het planstadium is nog te pril voor een concrete acquisitie. Onderzoek naar markt en haalbaarheid zijn nu nog niet goed mogelijk. Bovendien zijn de economische omstandigheden op dit moment niet gunstig.	Financieel / Economisch	Locatie Hoofdstraat	Realisatiefase / exploitatiefase	01-2009	Gemiddeld	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling plangebied komt niet van de grond. Vertraging gevolgen grondexploitatie. 	Groot	2	<ul style="list-style-type: none"> Gedegen marktonderzoek laten uitvoeren als onderdeel en input voor de planvorming. Vroegtijdig ontwikkelaars betrekken/ committeren aan de planvorming Inspelen op trends, derhalve planvorming niet te vroeg. 	<p>▼ 2010-2011</p> <p>▼ 2010-2011</p> <p>▼ 2010-2014</p>